

Denmark ram um ralzaam sinah
Phungthar kong thawngzamh

Danmark Azocah nih 2019 february thla ah Ramdang mi le hawi he nunti i funtom thiamnak nak kong (Udlænding og integration) he pehtlai in phungthar an chuah. Mah phungthar nih ralzaam mi sinah lung awtawmnak a chuahpi ruangah mah phungthar kongah a biapi deuh in ruahmi le ralzaam covo kongah zeitindah athlen tihi a tawinak in mah catlap ah kan hun fian ter. Mah catlap a donghlei ah mah kong he pehtlai-in theih deuh duh ahcun halkho-nak kan tial chih.

Phungthar nr. 174 cu 2019 march thla ni 1. In hmanthok a si i, a dang cu hnudeuh in an i thok hna lai.

Acozah thar thim hnu June 25, 2019 ah Acozah lutlaitu thimnak he pehtlaiin ramkhel hnatlaknak an tuah. Mah hnatlaknak i aa tel mi ah mah phungthar kong kan hun tial mi hi a si ve nain Acozah thar nih phungremhnak a tuah rih lo caah mah ning hin kan hun tial.

A si nain mah a tanglei bantuak hin phung hi remh a si than lai tiah zumhnak a um:

1. Denmark ah ramdangmi chungkhar i pawcawmtu cu kum 3 a umnak a si cang ahcun alahkhan/phaisa thumh ding tiah biachanhnak a um i mah cu January 1, 2020 in thok ding a si mi cu an let lai.
2. Chungkhar hna bomhnak tam a ngah kho lo mi hna caah hngakchia bomhnak chikkhat chung ca, tuah piak a si lai.
3. Ralzaam, ramdangphung §7, stk. 3 (chikkhat dornak) in a ummi le chungkhar lak mi hna nih sianghleirum, fimcawnnak ah hawidang he ruangin manpek piak (mahnih pek loin) tein kai kho nak.
4. Ralzaam chikkhat chung umnaknawl in a um mi nih Denmark ramah kum 2 rian a tuan cang i riangei tu aa khatmi kuttang ah rian a tuan ko ahcun Denmark ramah umkho nak lam a ngei lai.

A tu kan hmanmi phung cu a tanglei bantuak hi an si:

Chikkhat (midlertidige) umnaknawl le zungzal (permanente) umnaknawl

Ralzaam nih a voikhatnak i umnaknawl a ngah tikah chikkhat caah a si i, a hnu ah zungzal umnaknawl cu a sok kho. Mah kongah phungthar aa thleng mi a um lo.

Phungthar ning cun ramdangmi phung § 7 stk. 3 in umnaknawl a ngahmi ralzaam nih "chikkhat i dorchungnak nawl" a ngah. Phung § 7 stk. 1 le 2 in umnaknawl a ngahmi hna tu cu "zungzal umkhonak" an ngei. Atu hnu cu zapi tein "chikkhat umnaknawl" lawng ngah a si cang lai, 1.7.2019 in ralzaam umnaknawl a ngah cangmi hna ca zongah tlennak aa thok ve. Asi nain covo ngeihmi kongah mah phungthar nih zehman a dan ter hlei nak bel a umter lo.

Cun zungzal umnaknawl (permanent opholdstilladelse) a ngeicang mi hna ca hrimhrim ahcun zehmanh aa thlengmi a um lo. Zungzal umnaknawl (permanent opholdstilladelse) ngahnak dingzongah thlenmi zehmanh a um lo i tlinhdngmi (phung) na tlinh ko ahcun, hlan bantuak in Danmark ah kum 8 na um hnu ah mah cu na sok kho ko.

Cun rammi sinak (statsborgerskab) ngahnak kong he pehtlai zongin a thlengmi zehmanh a um lo i, Danmark ramah kum 8 na um i tlinhdngmi (phung) tck. Danmark holh le rianlei tbt. na tlinh ahcun na sok kho ko.

Umnaknawl sauhnak le lakpiak (donghter) nak

Atu tiangah ralzaam i chikkhat umnak cu automatic in sauhpiak deuh a rak si tawn. Atu hnu cu ralzaam nih dor le kilven a herh ti lo ahcun nawlgeitu hna nih umnaknawl sauhpiak lo le lakpiak kha an duh. Mah ruangah nawlgeitu hna nih mah ralzaam hi a ratnak ram a caah tih a nun le nunlo a tuaktan in a zoh piak lai. Pumpak dirhmun zohchunh peng hnu lawngah umnaknawl sauhpiak lo a si lai.

Mah ahhin ahlei-in theih a herh mi cu, ralzaam nih umnaknawl a phunphun a ngei kho:

- Ramdangmi phung §7 stk. 1 nak hin thil pakhatkhat (ramkal cawlcanghnak le biaknak) ruangah pumpak in namneh-dawinak ton ruangah UN-kilvennak dirhmun in umnaknawl.
- Ramdangmi phung §7 stk. 2 nak hin pumpak in namneh-dawinak (mah ruangtheng ti um loin) (silole) ramchung raldohnak an zamtak ahcun kilven-dornak dirhmun in umnaknawl.
- Ramdangmi phung §7stk. 3 nak hin 13.11.2014 hnu i dornak/asylum a sok mi le ramchung raldohnak a zaamtak mi hna nih chikkhat chung umnaknawl an ngei.

Ralzaam UN-kilvennak dirhmun a ngeimi cu mah ralzaam-kilvennak nih a himter ruangah nawlgeitu nih fawi tein umnaknawl sauh piak duhlo nak le donghternak nawl an tuah kho lo. An ratnak ram aa thlen cikcak i daihnak a um peng cang lai ti fian a si hnu lawngah kirter a si lai ruangah UN-kilvennak dirhmun in umnaknawl a ngeimi hna cu umnaknawl lakhruakin sauhpiak lo dingah thinphan ding a um lo.

Nawlgeitu hna nih a hlei-in an dirhmun an zoh khun kho dingmi cu a tanglei ralzaam phu hi an si kho:

- Ramdangmi phung §7 stk. 2 le 3 nak in a tlangpi-in an ramah raltuknak le harsaknak (tck. ramchung raldohnak) hna ruangah umnaknawl a ngei i Denmark nawlgeitu hna nih an ramah himnak a tha deuh cang ko tiah a ruah mi hmun in an rat ahcun.
- Ramdangmi phung §7 stk. 2 nak in mah pumpak harsatnak ruangah umnaknawl a ngei i mah harsatnak a umti lo ahcun.

Mah a cung i kan tial mi ralzam phun hna nih an ton chin langmang kho mi cu, nawlungeitu hna nih a hlei-in an case/konglam an hlat in an hal hna lai, cun micheu cu an umnaknawl sauhpiak duh lo le donghter an tong kho.

Atu phungthar ning cun nawlungeitu hna nih umnaknawl sauhpiak le sauhpiak lo an tuak tikah Denmark ram he zeitluk indah pehtlaihnak ngeih le ngeih lo zohpiak tuk a hau ti lo. A si nain umnaknawl chuh le sauhpiak lo ding asi ahcun a case/konglam pakhat cio kha (international) vulei pumpi-ramdang biakam ningin ceih a si lai. Denmark ram he zeitluk in dah pehtlaih a si ti cu Danmark ca-holh thiamnak, rian, fimcawnnak, chungkhar le a dangdang lam in Denmark he pehtlaihnak ngeih hi an si i umnaknawl ngeihnak dingah sullam a ngeih ngaingai. Mah pehtlaihnak cu zungzal (permanent) umnaknawl le rammi sinak ngahnak hna zongah an biapi fawn. Mah ruangah phung § 7 stk. 3 in umnaknawl a ngei mi si ko zongah ramholh cawn, rian sok, fim cawn le a lak-in (frivilligt) rianbomh hna hi sullam an ngei tuk.

Umnaknawl sauhpiak ding le lakpiak (donghter) ding ah auh na si ahcun

Denmark nawlungeitu hna nih umnaknawl sauhpiak duh si lo le donghter ding na si ahcun, Center Sandholm ah Ramdangmi tlaitu zungpi (Udlændingestyrelsen) nih biaruhnak dingah an in auh lai.

Mah tonnak ah cakuat i a herh tiah an tial mi catlap hna he ton dingah na case/konglam caah a biapi taktak. Na rak kho lo ding a si ahcun na caanrem deuh, caanthar lak i thial ter kho a si. Mah biaruhnak cu nikhat chung zong a rau kho mi a si. Holhlet an an in lak piak lai.

Mah biaruhnak ahcun zeiruangah dah na ram in na rak zaam, cun kirthan dingah thinphang le tihding danghna an um maw timi hal a si lai. Nangmah pumpak le chungkhar dirhmuh kha a hlei in zoh le ruah a si lai caah kirthan ahcun fale caah a hlei-in tihphan piak le lung retheih piaknak kong zong chim chih ding a biapi.

Mah lengah zeitlukin dah Denmark ram he pehtlaihnak na ngeih, holh na thiam maw, rian, hawikom tha le chungkhar tbt. hna na ngei maw ti le na ngandamnak kong zong hal chih a si lai.

Umnaknawl an in sauhpiak duh lo le lakpiak na si ahcun na case/konglam cu flygtningenævnet (Denmark um ralzam le mipem caah umnaknawl ngeih le ngeihlo ding I biacehtu, nawlungei tu zung sangbik) ah an lanhter colh lai i sih-ni (avokat) an in pek mi nih an bomh lai.

Ralzaam a si mi kha a umnaknawl donghter a si ahcun a sin phanmi a chungkhar hna i an umnaknawl ngeihmi zong a tlangpi cun lakpiak an si lai. Mah lakpiaknak cu a chungkhar a simi nih nan ton ahcun a rannak in Udllændingenævnet sinah duhlonak ca (klager/tan-sa) nan tial lai i mah ca an zohchung caan kha Denmark ramah um na ngah maw ngah lo ti mi ni 7 chungah thawng na theih ding a biapi. Udlændingenævnet sin cun na konglam caah bawmtu sih-ni (avokat) pek a si lo.

Ratnak ram i kirthannak kong (Repatriering)

Mah ratnak ramah mah lungtho tein kirthan duh ahcun phaisa bomh kho a si i mah cu kum saupi a kal cang mi a si. Tlunnak, si-man, ngandamlo i forsikring/aa-mah-khan, fale siangin kainak le nun hramdomh tthannak caah phaisa bomh a si. Atu phungthar nih ralzam le a chungkhar, ramchung raldohnak ruangah dornak/asylum a sok i umnaknawl a pek mi hna cu, kum 1 umnaknawl an ngah nak a si cang ahcun an kir than ahcun bomhnak an ngah kho (Atu Syria ram ra mi hna).

Ralzaam a mah tein tlun aa tim mi siseh, umnaknawl sauhpiak duh lo mi (silole) umnaknawl lakpiak mi zong bomhnak lam a um hna. Umnaknawl sauhpiak lo (silole) lakpiakmi nih tlunnaan nithla a tlin hlanah bomhnak sok zokzok ding a biapi tuk. A phungning ahcun biachahnak an tuah ni-in ni 30 hrawng hnu ah tlun ding a si. Ralram i a chungkhar hna zong mah bomhnak cu sok kho a si nain a sok caan belte a tawi deuh kho, mah caan cu Udlændingenævnet sinah tuanah lungtlin lonak ca(klager/tan-sa) a tial le tial lo nih nawl a ngeih lai.

Mah phungthar nih hin kommuner/peng hna zong zeitin dah ralzam hna kirternak dingah timhlahmnak le bomhnak ah tintan pek nak ti bantuk a tuahter hna. Mah ti khan a kirmi hna nih an ramah rian zong fawi deuh in an i hmuh tuan kho nak hna a timhlahm ter.

Umnak ram nunthiamnak le fonhtomnak (Integration)

(Hi ram kan umto kaa ah bomhnak phunphun; holhcawnnak le siangkainak, riantuannak, le umnak in le a dangdang lengah phaisa thlafa tin an kan pek i hawi nunthiam in anmah he i fonhtomkho hna in an mah kut tein nung kho hna seh tiah an tuah mi hna kha integration caah integrationprogram an tuah mi a si.) Mah integration kong he pehtlai-in a hrampi covu cu aa tlengmi a um lo. Ralzaam le a chungkhar hna nih an ngahtawnmi covu; siangin kainak, fimcawnnak, riantuannak, zawfah le ngandamnak caah bomhnak le a dangdang Acozah bomhnak hna kha peh zulh tein a ngah ko. A sinain fimcawnnak le sianghleirun kainak kong he pehtlai-in ralzam phung § 7, stk. 3 in a um mi bel cu a lakin a kai kho ti lo, § 7, stk. 1 le 2 in a um mi tucu a lakin pehzulh tein a kai kho ko.

Phungthar ning cun, kommuner/peng hna nih ralzam a phantharmi lawng umnak inn chikkhat caah a khanpiak lai. Mah lengah hngakchia a ngeimi chungkhar cu Denmark ram an umnak kum 3 a tlin hnu cun, hngakchia/mino (thla 3 voi 1) bomhnak 50% a ngah mi cu thla tin bomhnak/phaisa kha a ttum ter fawn. Mah tumternak cu 1.1.2020 in a thok lai.

Mah lengah mah bomhnak a min kha "integrations (hi ram nuncawn/thiamnak)-bomhnak" in "pawcawmnak le kirthannak –bomhnak" tiah a min an thleng. Mah chung i a um mi a tam-u cu aa khat dih ko nain a min tu cu 1.7.2019 in thlen a si.

Theihhngalhnak le Ruahnak peknak

Mah phungthar kongah biavakvai a tam i thinphannak le lungawtawmnak a um len. Mah phungthar nih a hnursuan bikmi hna cu ralzaam le chungkhar bomhnak an thumhmi hna le ramdang phung \$7, stk. 2 le 3 in a ummi i an ram dirhmun a tha tiah ruahmi an si deuh lai.

Zeibantuk dirhmun in dah na um I zeibantuk covo le lam dah na ngeih ti i theih uh tiah ruahnak kan in cheuh duh hna. Cun hmailei na nunnak kha Denmark ah maw, na raknak ram ah dah a can lai ti ruangah a herh lo tiangin tihnak ngei lo dingah kan in forhfiat duh hna.

Na lungfian lomi le biahalnak na ngeih ahcun ruahnak le bomhnak mah a tanglei ahhin hal kho a si peng.

Dansk Flygtningehjælps nih bomh kho mi

Dornak & Umnaknawl donghnak i ruahnak petu

Ram i umkhonak soknak kongah siseh, cohlan lo ah siseh, umnaknawl donghter i tlunternak ah siseh ruahnak pek tu

Dansk Flygtningehjælp
Borgergade 6, 1300 København K
Tlf. 3373 5000 (nikhat ni in ninga ni tiang sml. 9-15)
Holhlet um tawn caan kl. 10 og kl. 12.

Zungah ni 3 ni sml. 10-13 chung poh ton i ruahnakpek nak on peng a si. Mah caan chungah dornak a sok mi le ralzaam hna nih umnaknawl sokmi donghternak le cohlan lonak kongah caan lak hau lo tein rat kho a si, holhlet bel a um lo.

Kirthannak kongah

Mah duh tein ratnak ram (silocun) umthingnak ram i kirthan aa timmi ralzaam le ramdang mi nih mah ahhin theihhngalhnak na ngah kho.
<https://flygtning.dk/danmark/om-at-vende-hjem>
E-mail: atvendehjem@drc.ngo & tlf. 3373 5000

Alak tein bawmtu

Chungkhar laaknak kong, zungzal umnak kong, rammi sinak kong, integration phung kong le umtonak phung kong tbk. ah a lak tein mi bawmtu, phung(lov) lei thei mi hna, socialrådgiver (umtonak ruahnakpektu) le zeidangdang lei mifim hna sinin mah ahhin bomhnak na hmun kho.
<https://flygtning.dk/frivillig/vores-arbejde/frivilligraadgivning>

Denmark holh in Biak Chin Par Lian nih a lehmi a si.

**An electronic version of this leaflet is also available at:
<https://www.udsatteflygtninge.dk/materialer.html>**

IF DANSK **IF** FLYGTNINGE **IF** HJÆLP

DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

Borgergade 10, 3.sal
1300 København K

Telefon +45 3373 5000

www.flygtning.dk

drc@drc.org